

21.1.2002

115/4/00

Ratkaisija: Oikeusasiamies Riitta-Leena Paunio

Esittelijä: Oikeusasiamiehensihteeri Kaija Tanttinen-Laakkonen

OIKEUSASIAMIEHELLE ANNETTUIEN LAUSUNTOJEN JA SELVITYSTEN LUOTETTAVUUS

1 KANTELU

Anestesiaylilääkäri A pyytää eduskunnan oikeusasiamiehelle 12.1.2000 osoittamassaan kantelukirjoituksessa, että B:n vanhempien tekemään kanteluun 30.12.1999 antamani päätös oikaistaisiin A:lle annetun huomautuksen osalta, koska hän ei ollut B:n hoidosta vastuussa ollut lääkäri.

2 SELVITYS

Kantelukirjoituksen johdosta pyysin Satakunnan sairaanhoitopiirin johtajaylilääkäriä antamaan selityksen asiassa ja hankkimaan selityksen Satakunnan keskussairaalan siltä lääkäriltä, joka oli vastuussa B:n anestesian hoidosta. Samalla totesin, että tulen selitykset saatuani korjaamaan kantelun johdosta antamani päätöksen. Satakunnan keskussairaalan johtava lääkäri C antoi 31.10.2000 selityksen. Jäljennös selityksestä on tämän päätöksen liitteenä.

3 RATKAISU

3.1 Tapahtumat

B:n vanhemmat osoittivat 31.7.1997 kantelukirjoituksen eduskunnan oikeusasiamiehelle. Kirjoitus koski heidän edesmenneen tyttärensä B:n tutkimusta ja hoitoa Satakunnan keskussairaalassa ja Rauman aluesairaalassa.

Terveystieteiden tutkimuskeskus antoi kirjoituksen johdosta 18.11.1999 pyynnöstäni asiantuntijalausuntonsa. Asiantuntijalausunnossa esitetyn johdosta pyysin Satakunnan sairaanhoitopiirin johtajaylilääkäriltä 25.11.1999 päivätyllä kirjeelläni hankkimaan selitykset B:n hoidosta Satakunnan keskussairaalassa ja Rauman aluesairaalassa vastuussa olleilta lääkäreiltä ja hammaslääkäreiltä sekä antamaan niiden johdosta oman lausuntonsa.

Johtajaylilääkäri --- antoi 15.12.1999 lausuntonsa, johon liittyi muun ohella Satakunnan keskussairaalan anestesiaylilääkärin A:n 9.12.1999 antama selitys. Lausunnosta, A:n selityksestä tai muistakaan käyttöni Satakunnan keskussairaalasta toimitetuista asiakirjoista ei ilmennyt se seikka, että A ei ollut B:n hoidosta sairaalassa vastuussa ollut lääkäri.

Annoin 30.12.1999 päätökseni (Dnro 2560/4/97) kantelukirjoituksen johdosta. Tuossa päätökses-

säni katsoin asiantuntijalausuntojen perusteella, että doksapraamin antaminen epilepsiaa sairastaneelle B:lle ei ollut potilaslaissa tarkoitettua laadultaan hyvää terveyden- ja sairaanhoitoa. Totesin B:lle doksapraamia määränneen lääkärin menetelleen tältä osin virheellisesti. Annoin eduskunnan oikeusasiamiehen johtosäännön 7 §:n 3 momentin nojalla huomautuksen selityksen antaneelle Satakunnan keskussairaalan anestesiaylilääkärille A:lle virheellisestä menettelystä. A:ta oli pidettävä selityspyyntöni ja saamani selityksen perusteella B:n hoidosta tältä osin vastuussa olleena lääkärinä.

Anestesiaylilääkäri A osoitti 12.1.2000 ratkaisuni jälkeen eduskunnan oikeusasiamiehelle kirjoituksen, jossa hän pyysi oikaisua saamansa huomautuksen johdosta. Kirjoituksesta ilmeni, että hän ei ollut ollut B:n hoidosta vastuussa ollut lääkäri.

3.2

Johtava lääkäri C:n antama selitys

Johtava lääkäri C toteaa 31.10.2000 antamassaan selityksessä, että B:n hoito oli tapahtunut 17.3.1993. C toteaa, että kun apulaisoikeusasiamies pyysi 25.11.1999 päivätyllä kirjeellään selitystä, hän katsoi, että tuolloin anestesiayksikön toiminnasta vastuussa ollut ylilääkäri A olisi oikea henkilö antamaan selityksen. Mikäli anestesiatoiminnassa olisi ollut syytä selkeyttää ohjeita ja toimintaa, ne olisi C:n mukaan tulleet tuolloin tehdä A:n vastuulla. A:kaan ei ollut lausunnossaan kiinnittänyt huomiota siihen, että apulaisoikeusasiamies oli pyytänyt selitystä nimenomaan B:n hoidosta Satakunnan keskussairaalassa vastuussa olleilta lääkäreiltä.

C ilmoittaa pyytäneensä Satakunnan keskussairaalaan eläkkeelle siirtyneeltä, B:n anestesian hoitaneelta anestesiologian erikoislääkäriltä D:ltä selitystä B:lle 17.3.1993 annetusta hoidosta. C:n selityksen mukaan D oli ilmoittanut perehtyneensä A:n antamaan lausuntoon ja yhtyneensä siihen kaikilta osin.

C toteaa, että koska apulaisoikeusasiamies oli pyytänyt selitystä Satakunnan keskussairaalassa B:n hoidosta vastuussa olleilta lääkäreiltä, hänen olisi tullut pyytää myös lausunto anestesiaa hoitaneelta D:ltä eikä rajoittua ainoastaan anestesiaylilääkärin antamaan lausuntoon anestesian osalta.

3.3

Kannanotto

Maaliskuun alusta vuonna 2000 voimaan tulleen perustuslain 111 §:n mukaan oikeusasiamiehellä on oikeus saada viranomaisilta ja muilta julkista tehtävää hoitavilta laillisuusvalvontaansa varten tarvitsemansa tiedot. Tiedonsaantioikeudesta säädettiin tapahtuma-aikaan voimassa olleessa hallitusmuodon 49 §:ssä ja eduskunnan oikeusasiamiehen johtosäännön 2 ja 6 §:ssä.

Oikeusasiamiehen pyytämien selvitysten antaminen on virkatehtävä, jonka suorittamista koskevat yleiset virkavelvollisuudet. Viran asianmukaiseen hoitamiseen kuuluu muun muassa se, että annettavat selvitykset ovat paikkansa pitäviä. Oikeusasiamiehen laillisuusvalvonta perustuu siihen, että asianomaisten viranomaisten ja virkamiesten lausunnoissa, selvityksissä ja selityksissä annetaan oikeat ja riittävät tiedot kantelun kohteena olevasta menettelystä. Lähtökohtana on se, että lausuntojen, selvitysten ja selitysten antajien ilmoittamiin tietoihin tulee voida laillisuusvalvonnassa luottaa.

Asiakirjoista saatavan selvityksen perusteella näin ei tässä tapauksessa ollut asianlaita. Satakunnan keskussairaalan johtava lääkäri C ei ollut pyytänyt selitystä B:n anestesian hoidosta vastuussa olleelta anestesia­lääkäriltä D:ltä niin kuin hänen olisi tullut pyyntöni huomioon ottaen menetellä.

3.4

Toimenpiteet

Saatan edellä kohdassa 3.4 lausutun käsitykseni johtava lääkäri C:n menettelyn virheellisyydestä hänen tietoonsa. Samalla kiinnitän hänen huomiotaan vastaisen varalle eduskunnan oikeusasiamiehen tiedonsaantioikeuteen ja oikeusasiamiehelle annettujen lausuntojen ja selvitysten luotettavuuteen. Tässä tarkoituksessa lähetän hänelle jäljennöksen tästä päätöksestäni.

Olen myös poistanut B:n vanhempien tekemään kanteluun 30.12.1999 antamani päätöksen --- ja ratkaissut asian uudelleen oheisesta päätösjäljennöksestä ilmenevällä tavalla. Korjaamisesta on tehty merkintä päätöksen tallekappaleeseen.